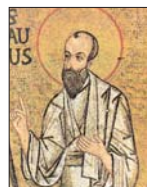
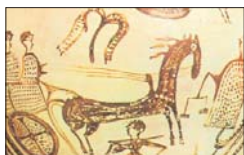

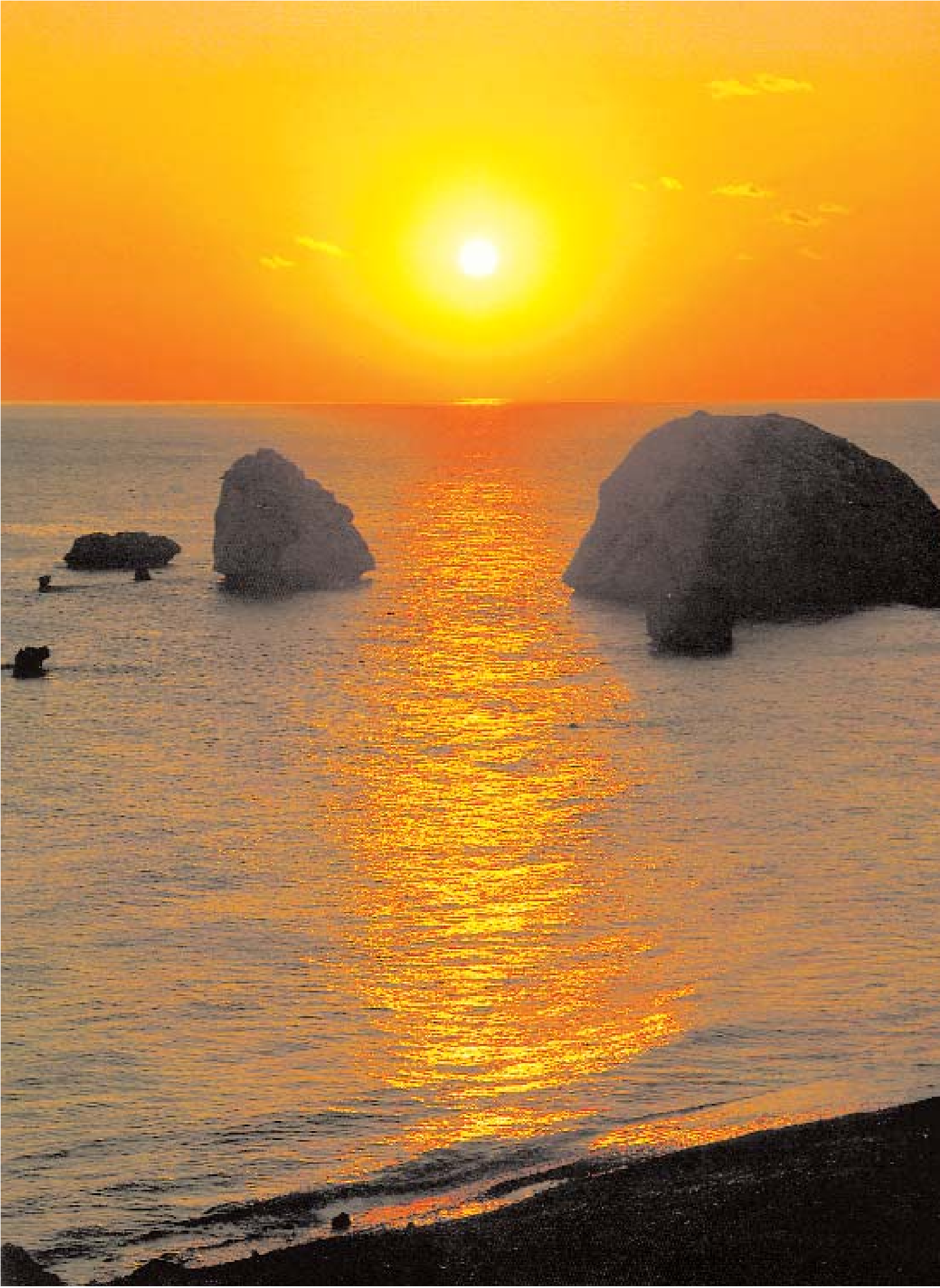
ΚΥΠΡΟΣ

Α΄

Ταξιδεύοντας στο νησί της Αφροδίτης

ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΦΤΑΝΟΝΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΣΤΑΘΜΟ

Φτάνουμε στο τέλος των Ιστοριοδρομιών, με τελευταίο σταθμό το νησί της Αφροδίτης, την Κύπρο, ένα αναπόσπαστο κομμάτι του Ελληνισμού. Η Κύπρος βρίσκεται στο σταυροδρόμι της Ανατολής και της Δύσης, ανάμεσα σε τρεις ηπείρους (Ευρώπη, Ασία και Αφρική) και κοντά σε πανάρχαιους πολιτισμούς. Η θέση της επηρέασε την ιστορία και τον πολιτισμό της.

Η Κύπρος από το 1960, είναι ένα ανεξάρτητο δημοκρατικό κράτος. Επίσης, από το 2004 ορίστηκε να είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κύπρος είναι το τρίτο σε μέγεθος νησί της Μεσογείου, μετά τη Σικελία και τη Σαρδηνία.

Η Αφροδίτη.

Το μεσογειακό κλίμα βοηθάει την κλωρίδα και την πανίδα της. Από τα 1.500 είδη φυτών, τα 75 συναντώνται μόνο στην Κύπρο. Από την πανίδα της χαρακτηριστικό είναι ένα είδος άγριου προβάτου, το αγρινό και τα μεγαλόσωμα γαϊδούρια.

Χάρτης της Κύπρου.

- Παρατηρείστε τον χάρτη και σημειώστε τις μεγαλύτερες πόλεις του νησιού.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ

Η πόλη της Λάρνακας.

Η οικονομία του νησιού στηρίζεται στη γεωργία, την κτηνοτροφία, την αλιεία, το εμπόριο, τον ορυκτό πλούτο, τη βιομηχανία και τον τουρισμό. Επίσης, σημαντική είναι η πολιτιστική ανάπτυξη του νησιού, καθώς και το έργο του Πανεπιστημίου της Κύπρου.

Η Κύπρος διαθέτει φυσικές ομορφιές με πολλές αντιθέσεις. Οροσειρές (Τρόδος, Πενταδάκτυλος), πεδιάδες (Μεσαορία, Μόρφου) και αμμώδεις παραλίες συνθέτουν τη μορφολογία της.

Ο πληθυσμός του νησιού υπολογίζεται γύρω στις 800.000 κατοίκους, από τους οποίους περίπου το 80% είναι Έλληνες, το 18% Τούρκοι και το 2% διάφορες άλλες εθνότητες. Με την τουρκική εισβολή του 1974, η σύνθεση αυτή άλλαξε. Σ' αυτό συνέτεινε και η μετανάστευση των Κυπρίων στο εξωτερικό (Αγγλία, Αυστραλία, Ν. Ζηλανδία, Καναδά, Η.Π.Α., Αφρική, Ελλάδα).

Λευκωσία.

Στην Κύπρο παράγονται τα πρωιμότερα λαχανικά της Ευρώπης.

- Γνωρίζεις άλλες περιοχές της Ελλάδας, όπου παρουσιάστηκε το φαινόμενο της μετανάστευσης; Προσπάθησε να το εξηγήσεις.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η γεωγραφική θέση της Κύπρου επηρέασε τόσο το φυσικό περιβάλλον της, όσο και τους κατοίκους της.

Ο «Κίτσες», είδος γερακιού.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο οικισμός Καντού- Κουφόβουνος, κτισμένος κοντά στη θάλασσα πάνω σε λόφο. Οι συστηματικές ανασκαφές ανέδειξαν τη σχέση ανθρώπου-περιβάλλοντος κατά την ύστερη Νεολιθική περίοδο.

Στον οικισμό βρέθηκαν ανθρώπινα δόντια και δύο σκελετοί, ενός ενήλικου και ενός παιδιού. Επίσης, βρέθηκαν οστά ζώων. Τα οστά ανήκουν σε αίγα, πρόβατο και χοίρο.

Το κυπριακό αγρινό, είδος άγριου προβάτου.

Μελισσοφάγος ή Μέρουππος.

Στις ανασκαφές εντοπίστηκαν, επίσης, μαλάκια, θαλάσσια και χερσαία. Ήταν από τα φαγητά των ανθρώπων της εποχής.

Κατά τη Νεολιθική εποχή, ο οικισμός διέθετε ένα πλούσιο και ποικίλο φυσικό περιβάλλον.

Τα υψώματα αποτελούσαν έδαφος πρόσφορο για καλλιέργεια. Υπήρχαν δάση από χαρουπιές και βελανιδιές, θαμνώδης βλάστηση, κυπαρίσσια παραθαλάσσιου τύπου και λίγες ελιές.

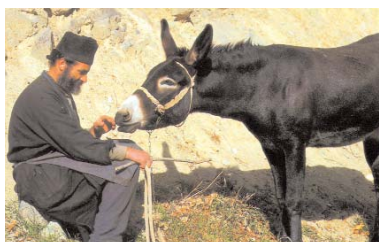
Εντοπίστηκαν ακόμη φιστικιά, άγρια αμυγδαλιά, άγριο σαφύλι, κάπαρη και σιτηρά.

Είδος λουλουδιού που φυτρώνει στις βόρειες πλαγιές του Ακάμα.

Είδος ανεμώνης στην αρχή της άνοιξης στη βόρεια ακτή.

Ορχιδέα στην περιοχή Νέου Χωριού.

Ο ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Η ιστορία της Κύπρου ξεκινάει από πολύ παλιά. Η Κύπρος κατοικήθηκε πριν από την 9η π.Χ. χιλιετία. Οι πρώτοι κάτοικοι έφθασαν στο νησί από την Ανατολή. Στην αρχή έζησαν σε σπηλιές και αργότερα σε πέτρινες καλύβες.

Ο αρχαιότερος οικισμός της Κύπρου, η Χοιροκοιλία, στον δρόμο μεταξύ

Λευκωσίας και Λεμεσού, είναι χτισμένος πάνω σε λόφο, κοντά σ' έναν ποταμό.

Οι πρώτοι κάτοικοι ζούσαν από το κυνήγι, το ψάρεμα και τη συλλογή σπόρων. Αργότερα, καλλιέργησαν τη γη, εξημέρωσαν ζώα και μαγείρευαν το φαγητό τους. Επίσης, κατασκεύασαν εργαλεία για τις δουλειές τους, όπλα για να αντιμετωπίσουν τους εχθρούς, αλλά και κοσμήματα που φανέρωναν την αναπτυγμένη αισθητική τους.

Η Χοιροκοιλία.

Έθαβαν τους νεκρούς στολισμένους με τα κοσμήματά τους σε λάκκους που άνοιγαν μέσα στα σπίτια τους.

Πίστευαν και σε θεούς, που εικόνιζαν με πέτρινα αγαλματίδια. Ακόμη, ταξίδευαν σε άλλες χώρες, γνώριζαν άλλους πολιτισμούς, πρόσφεραν τις γνώσεις τους και έπαιρναν τις γνώσεις των άλλων, μέσα από το εμπόριο και τις άλλες συναλλαγές.

Σκηνή κυνηγιού χαραγμένη σε πυξίδα από ελεφαντόδοτο. Λονδίνο, Βρετανικό Μουσείο.

- Γιατί άραγε οι άνθρωποι αυτοί έχτιζαν τους οικισμούς τους πάνω σε λόφους και κοντά σε ποταμούς;

ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΜΙΝΩΙΚΗ ΚΡΗΤΗ

Η Κύπρος ήταν πάντοτε γνωστή για τον ορυκτό της πλούτο και ιδιαίτερα για τον χαλκό της. Από τα αρχαία χρόνια οι Κύπριοι έμαθαν να επεξεργάζονται τον χαλκό και να φτιάχνουν κάθε λογής εργαλεία - από όπλα μέχρι οικιακά σκεύη - για δική τους χρήση, αλλά και για το εξωτερικό εμπόριο. Αρκετά απ' αυτά μπορούμε να δούμε σήμερα, κυρίως στα μουσεία της Κρήτης και της Κύπρου.

Πήλινο ομοίωμα ιερού. Βρέθηκε στο χωριό Κοισιάτης της Κύπρου και παριστάνει τρία ξόανα με κεφαλές ταύρων. Στο κάτω μέρος μια γυναικεία μορφή μπροστά σε μεγάλο αμφορέα.

Χάλκινο άγαλμα θεού με κέρατα από την Έγκωμη.

Πέτρινο αγγείο από τη Χοιροκοιτία. Αρχές 6ης π.Χ. χιλιετίας.

Με τη βοήθεια του ισχυρού ναυτικού, η Κύπρος ανέπτυξε μεγάλες εμπορικές σχέσεις με τους Σύριους, τους Αιγύπτιους, τους Κρητικούς και άλλους γειτονικούς λαούς.

Οι συναλλαγές αυτές, εκτός από τον πλούτο, πρόσφεραν στο νησί και πολλά άλλα οφέλη. Ο ορυκτός πλούτος του νησιού έφερε πολλούς μετανάστες από τις γειτονικές χώρες, αλλά και τις πολιτισμικές συνήθειές τους.

Την εποχή του χαλκού οι Κύπριοι γνώριζαν τη λεγόμενη Κυπρομινωική γραφή.

Οι πινακίδες, όμως, που βρέθηκαν δεν έχουν διαβαστεί ακόμη.

- Κοιτάξε τις εικόνες και προσπάθησε να τις συγκρίνεις με τον μινωικό πολιτισμό. Ποιες νομίζεις ότι ήταν τότε οι σχέσεις της Κρήτης με την Κύπρο;

ΟΙ ΜΥΚΗΝΑΙΟΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ένας από τους λαούς που έφθασαν στην Κύπρο ήταν οι Αχαιοί - Μυκηναίοι, δραστήριοι έμποροι και σπουδαίοι τεχνίτες. Μαζί τους έφεραν τη γλώσσα και τον πολιτισμό τους.

Οι Κύπριοι έμαθαν από τους Αχαιούς να χρησιμοποιούν τον σίδηρο. Από την αρχή της πρώτης χιλιετίας ο σίδηρος πήρε τη θέση του χαλκού στην κατασκευή όπλων, εργαλείων και αντικειμένων καθημερινής χρήσης.

Η εποχή αυτή έφερε μεγάλες αλλαγές στη ζωή των ανθρώπων του νησιού, στον τρόπο που έκαναν το εμπόριο, στο χίσιμο των σπιτιών και των ιερών τους. Επίσης, γνώρισαν το δωδεκάθεο των Ελλήνων.

- Παιδιά, στο τελευταίο ταξίδι μας, επισκεφτήκαμε την πρωτεύουσα της Κύπρου, τη Λευκωσία, με το βενετσιάνικο τείχος της, το Μουσείο των κοσμημάτων και το Δημοτικό Κέντρο Τεχνών.

- Επισκεφθήκαμε, επίσης, το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο της πόλης και την Κρατική Συλλογή Σύγχρονης Τέχνης, όπου θαυμάσαμε τα έργα των σύγχρονων καλλιτεχνών του τόπου.

- Σε ελάχιστη απόσταση από τη Λευκωσία ανακαλύψαμε τους πολύτιμους θησαυρούς της πολιτισμικής μας παράδοσης, όπως την αρχαία πόλη-βασιλείο του Ιδαλίου και τα γραφικά χωριά Φοικάρδου και Κακοπετριά.

- **Μήπως θυμάσαι, πού αλλού έχεις διαβάσει για τους Μυκηναίους;**

Τι έχεις μάθει γι' αυτούς;

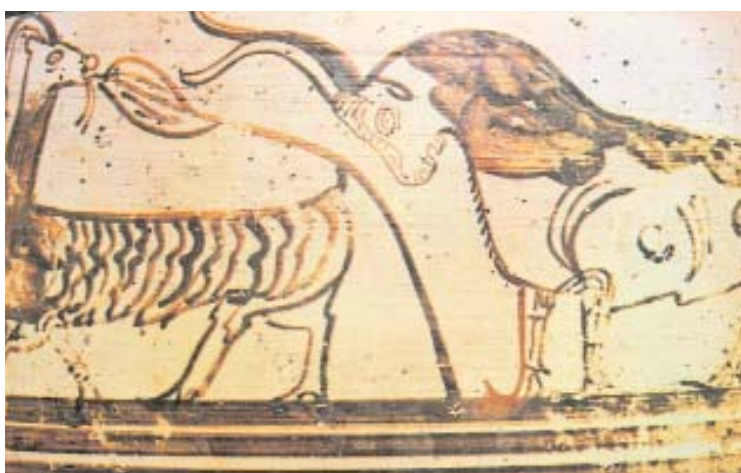
- **Κοίταξε τις δυο εικόνες. Μπορείς να περιγράψεις τις παραστάσεις;**

- **Οι μετανάστες και οι έμποροι ταξιδεύοντας έφεραν μαζί τα ήθη και τα έθιμά τους.**

Συμβαίνει αυτό σήμερα; Συζητήστε το θέμα στην τάξη.

Δύο δείγματα μυκηναϊκού ρυθμού σε αγγεία από την Έγκωμη.

ΣΤΗΝ ΠΕΤΡΑ ΤΟΥ ΡΩΜΙΟΥ

Μετά τον Τρωικό πόλεμο έφτασαν στην Κύπρο και άλλοι κάτοικοι. Με τον καιρό αναμείχθηκαν με τους ντόπιους κατοίκους του νησιού. Μιλούσαν την ίδια γλώσσα - την Ελληνική - και πίστευαν στους ίδιους θεούς.

Πιο δημοφιλείς θεότητες ήταν ο Δίας και η Αφροδίτη. Ιδιαίτερα, προς τιμή της Αφροδίτης είχαν αφιερώσει μεγάλες γιορτές και αγώνες, στον σπουδαίο ναό της στην Παλαίπαφο. Σύμφωνα με την παράδοση, η θεά ξεπετάχτηκε από τους αφρούς της κυπριακής θάλασσας, κοντά στη σημερινή Κάτω Πάφο, στην «Πέτρα του Ρωμιού».

Η «Πέτρα του Ρωμιού», όπου αναδύθηκε η θεά Αφροδίτη.

- Παιδιά, ένας άλλος θεός, επίσης, αγαπητός στους Κύπριους, ήταν ο Άδωνης. Στην πόλη Αμαθούντα, κοντά στη σημερινή Λεμεσό, γιορτάζονταν τα «Αδώνια», επειδή εκεί κατά την παράδοση τον σκότωσε ένας αγριόχοιρος. Τα «Αδώνια» πρέπει να ήταν πολύ λαμπρές γιορτές, αφού όταν ήλθαν οι Πτολεμαίοι, βασιλείς της Αιγύπτου, τα θαύμασαν τόσο που τα μετέφεραν και στην Αίγυπτο.

Άδωνις και Αφροδίτη.

- Υπάρχουν κι άλλες παραδόσεις γύρω από την Αφροδίτη.

Θα 'θελες να βρεις κάποιες απ' αυτές;

- Για τα «Αδώνια», αλλά και για την Αφροδίτη στην Κύπρο ξεφύλλισε αν θες τη Μυθοχώρα.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΙΚΟΙ ΤΗΣ ΛΑΟΙ

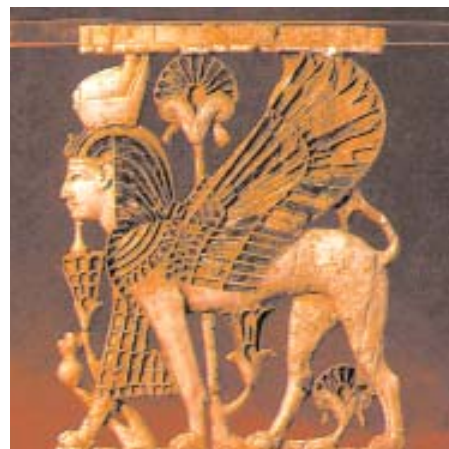
Η θεά Ασάρτη.

Οι Φοίνικες ζούσαν στη Φοινίκη, το σημερινό Λίβανο. Ήταν από τους σημαντικότερους εμπορικούς και ναυτικούς λαούς της αρχαιότητας στη Μεσόγειο.

Τα εμπορεύματά τους έφθαναν μέχρι την Αγγλία και έκαναν τον γύρο της Αφρικής. Μαζί με τα εμπορεύματα έδωσαν στους Έλληνες και το αλφάβητό τους.

Με την Κύπρο άρχισαν εμπορικές συναλλαγές από τον 10ο π.Χ. αι. Στο Κίτιο μάλιστα, είχαν ιδρύσει μεγάλο εμπορικό κέντρο. Σήμερα, ακόμη, υπάρχουν ερείπια από τον ναό τους προς τιμή της θεάς Ασάρτης.

Γύρω στα 700 π.Χ. κατέκτησαν την Κύπρο - για 150 χρόνια περίπου - οι Ασσύριοι, ένας πολεμικός λαός που κατοικούσε στο σημερινό Ιράκ. Οι Αιγύπτιοι κατέκτησαν το νησί το 560 π.Χ. Ακολούθησαν οι Πέρσες το 545 π.Χ. Η παρουσία των κατακτητών στην Κύπρο φαίνεται πως δεν ήταν πολύ καταπιεστική, γιατί τον καιρό αυτόν οι Κύπριοι συνέχιζαν τις εμπορικές τους συναλλαγές με τους γειτονικούς λαούς και είχαν και δικά τους νομίσματα.

Σφίγγα σκαλισμένη σε ελεφαντόδοτο που βρέθηκε στην Εγκώμη (750-600 π.Χ.).

Στα χρόνια αυτά έζησε και ένας φημισμένος ποιητής, ο Στασίνος, ο οποίος έγραψε τα «Κύπρια Έπη», που αναφέρονται στον Τρωικό πόλεμο.

Γύρω στα 600 π.Χ. έφθασε στην Κύπρο, προσκεκλημένος του βασιλιά Φιλόκυπρου, ο μεγάλος Αθηναίος νομοθέτης Σόλωνας. Μάλιστα, ο βασιλιάς άκουσε τη συμβουλή του νομοθέτη και μετέφερε την πόλη του σε πιο εύφορο μέρος, ονομάζοντάς την Σόλους. Εκεί βρέθηκε το περίφημο ανάκτορο του Βουνιού, που μοιάζει με τα ανάκτορα της Κνωσού και των Μυκηνών.

Ο Σόλωνας.

- Εκτός από τα «Κύπρια Έπη», ποια άλλα διάσημα έπη της αρχαιότητας γνωρίζεις;
- Πού αλλού συναντήσαμε τον Σόλωνα;

Αργότερα, η κατάσταση στην Κύπρο άλλαξε και ο λαός επαναστάτησε εναντίον των Περσών. Η αφορμή δόθηκε με την επανάσταση των Ιώνων με τους οποίους συμμαχισαν οι Κύπριοι. Παρά τις αρχικές νικηφόρες μάχες, η επανάσταση έληξε άδοξα. Κατά την περσική κυριαρχία, οι Αθηναίοι έστειλαν τον στρατηγό τους Κίμωνα με στόλο για να απελευθερώσει το νησί.

Παρά τις επιτυχίες του η κατάσταση δεν άλλαξε.

Ππύλινο άγαλμα που βρέθηκε στην Κύπρο και παριστάνει την Ιππία Αθηνά. Φανερώνει τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας.

Γνωστός στην αρχαία ιστορία του νησιού έχει μείνει ο βασιλιάς της Σαλαμίνας Ευαγόρας. Ο Ευαγόρας απελευθέρωσε την πόλη από τους Πέρσες και στη συνέχεια προσπάθησε να απελευθερώσει ολόκληρο το νησί, αλλά δεν τα κατάφερε.

Παρ' όλα αυτά, στις μέρες του η Σαλαμίνα γνώρισε μεγάλη ακμή και έγινε η πιο πλούσια πόλη της Κύπρου. Δημιούργησε πιο στενές σχέσεις με την Αθήνα, υιοθέτησε το ελληνικό αλφάβητο, έκοψε χρυσά νομίσματα και έγινε κέντρο των Τεχνών και των Γραμμάτων.

Στην Κερύνεια της Κύπρου ανασύρθηκε ένα ναυάγιο του 4ου π.Χ. αιώνα. Το πλοίο, αφού συντηρήθηκε, εκτίθεται στο Μουσείο του Κάστρου της Κερύνειας. Η μελέτη αυτού του ναυαγίου έδωσε σημαντικά στοιχεία για την αρχαία ναυπηγική και θεωρείται σταθμός για την υποβρύχια (ενάλια) αρχαιολογία.

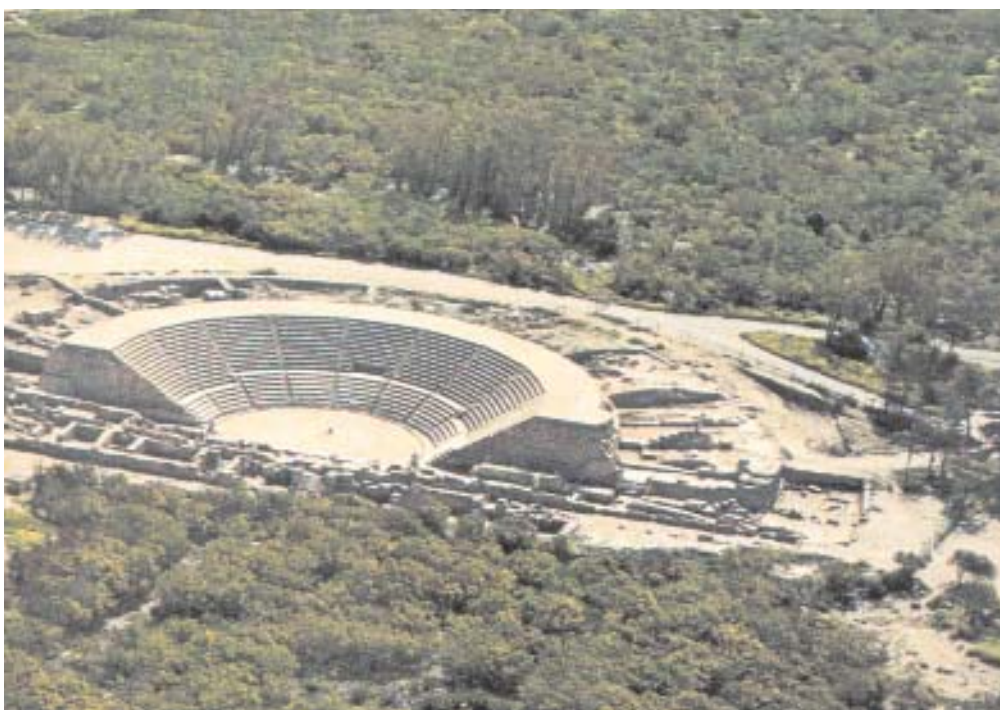
- **Βρείτε πληροφορίες για την εκστρατεία του Κίμωνα στην Κύπρο και για την περίοδο της βασιλείας του Ευαγόρα.**
- **Πού αλλού μιλήσαμε για την Ιωνική Επανάσταση και τους Περσικούς Πολέμους;**

Ο ΖΗΝΩΝ ΚΑΙ Η... ΑΡΕΤΗ

Οι Κύπριοι συμμάχησαν και με τον Μ. Αλέξανδρο εναντίον των Περσών (330 π.Χ.). Σε αντάλλαγμα ο Μ. Αλέξανδρος τους παραχώρησε αυτονομία και τους απαλλάξε από τους φόρους.

Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την πρόοδό τους σε όλους τους τομείς, αλλά και την μετανάστευση πολλών από τη Σαλαμίνα και το Κίτιο στον Πειραιά.

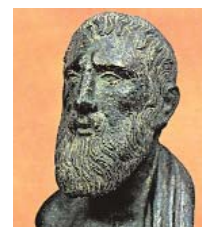

Το θέατρο της αρχαίας Σαλαμίνας στην Κύπρο.

Μετά το θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου, οι διάδοχοί του αντιδικούσαν για την κυριαρχία της Κύπρου. Αυτό είχε σαν συνέπεια να γίνουν καταστροφές στο νησί και να ταλαιπωρηθεί ο λαός του.

Τελικά, επικράτησαν οι Πτολεμαίοι (294 π.Χ.) της Αιγύπτου.

Ο Ζήνων (334-262 π.Χ.) από το Κίτιο της Κύπρου ήταν ο ιδρυτής της φιλοσοφικής σχολής των Στωικών στην Αθήνα. Σκοπός της ζωής κατά τον Ζήωνα είναι η «αυτάρκεια» της Αρετής. Η στωική φιλοσοφία κυριάρχησε στον ελληνιστικό και ρωμαϊκό κόσμο και επηρέασε βαθύτατα την ανθρώπινη σκέψη.

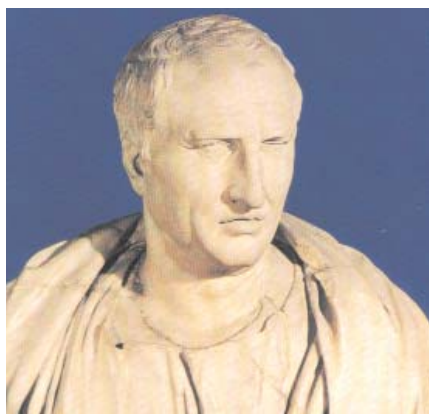

Ο Ζήνων ο Κιτιεύς.

- Σε ποια άλλα σημεία των Ιστοριοδρομιών οι φίλοι μας συνάντησαν τον Μ. Αλέξανδρο;
- Βρείτε περισσότερες πληροφορίες για τον Ζήωνα και τους Πτολεμαίους.

ΟΙ ΡΩΜΑΙΟΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η Κύπρος έμεινε στην κατοχή των Πτολεμαίων μέχρι που την πήραν οι Ρωμαίοι και την έκαναν επαρχία τους το 58 π.Χ. Από τους Ρωμαίους διοικητές, ο γιος του περίφημου ρήτορα Κικέρωνας, ο Μάρκος Τούλλιος Κικέρων, υπήρξε πολύ καλός κυβερνήτης και γι' αυτό τον εκτιμούσαν οι κάτοικοι του νησιού.

Ο Κικέρωνας.

- Παιδιά, όταν βρεθείτε στη Λεμεσό αξίζει να επισκεφτείτε το Κάστρο της Λεμεσού, που φιλοξενεί το Μεσαιωνικό Μουσείο, το επαρχιακό Αρχαιολογικό Μουσείο, το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, τη Δημοτική Πινακοθήκη Λεμεσού και τον Δημόσιο Κήπο. Τέλος, στις γύρω περιοχές μπορεί κανείς να επισκεφθεί το γυναικείο μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου του Αλαμάνου και να θαυμάσει από κοντά τον υδατοφράκτη της Γερμασόγειας.

Λεμεσός, Το λιμάνι.

- Μπορείτε να ψάξετε και να βρείτε στοιχεία για τον διάσημο πατέρα του Ρωμαίου διοικητή;

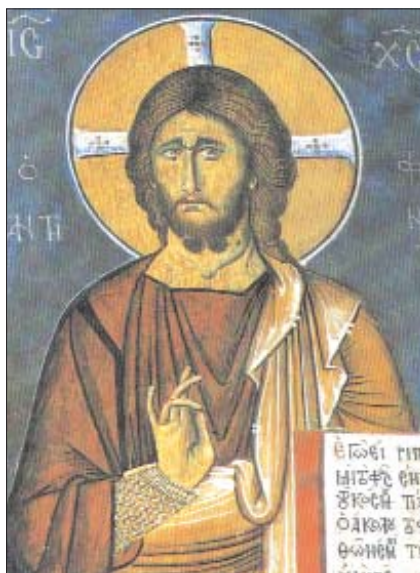
Παλαίστρα στην αρχαία Σαλαμίνα.

Η Λεμεσός είναι το σημαντικότερο λιμάνι της Κύπρου, το κέντρο της οινοβιομηχανίας και η πιο ζωντανή παραθαλάσσια πόλη του νησιού.

Είναι η συνέχεια δύο σημαντικότερων αρχαίων πόλεων, της Αμαθούντας στα ανατολικά και του Κουρίου στα δυτικά.

Σήμερα, η εκπληκτική τοποθεσία του αρχαίου Θεάτρου του Κουρίου χρησιμοποιείται για υπαίθριες καλοκαιρινές συναυλίες και θεατρικές παραστάσεις.

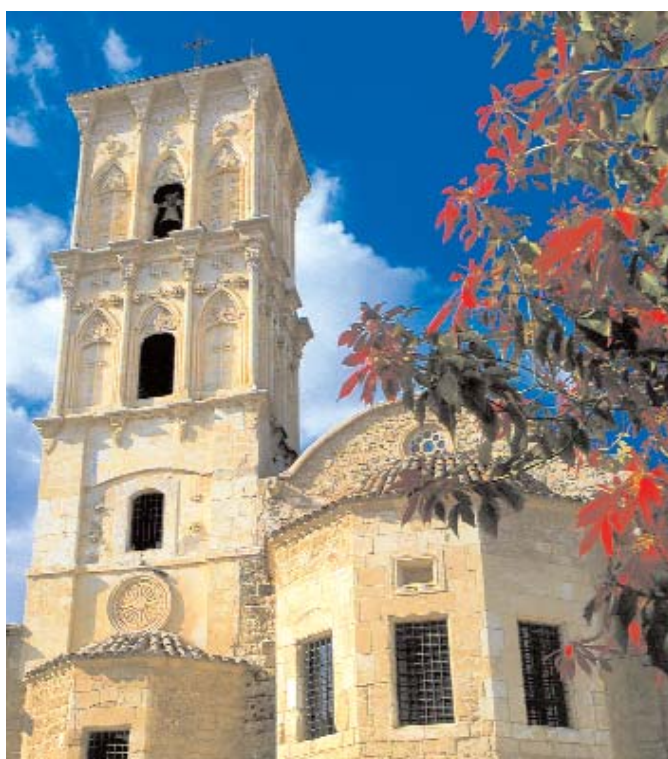
Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ο Παντοκράτορας Χριστός, εικόνα βυζαντινής τέχνης.

Κατέφευγαν στις κατακόμβες, για να εκτελέσουν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα, γιατί δεν υπήρχε τότε ανεξιθρησκεία και η νέα θρησκεία ήταν παράνομη. Σήμερα, σώζονται τέτοιες κατακόμβες, ιδιαίτερα στην Πάφο.

Ο Άγιος Λάζαρος.

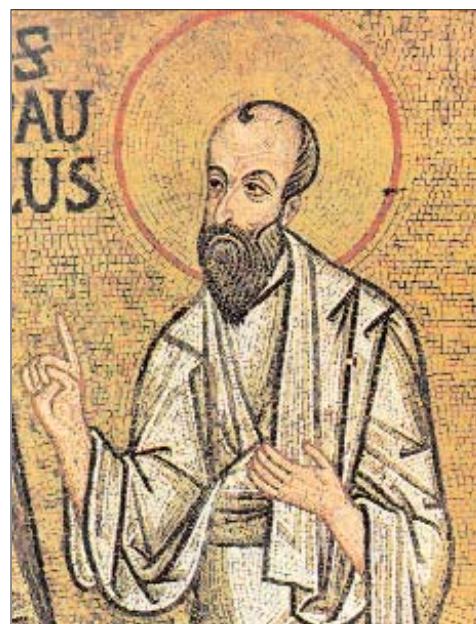

Το 45 μ.Χ. οι Απόστολοι Παύλος και Βαρνάβας, με βοηθό τους τον Ευαγγελιστή Μάρκο, έφθασαν στη Σαλαμίνα για να διδάξουν τον Χριστιανισμό στο νησί.

Πολλοί κάτοικοι καλοδέχτηκαν τη νέα θρησκεία, αλλά μερικοί, που έβλεπαν τα συμφέροντά τους να θίγονται, αντέδρασαν και λιθοβόλησαν το Βαρνάβα μέχρι θανάτου. Το λείψανό του το έθαψε ο Μάρκος με άλλους χριστιανούς στα δυτικά της Σαλαμίνας.

Αργότερα, στο ίδιο σημείο χτίστηκε μεγαλοπρεπής ναός προς τιμή του ιδρυτή της Εκκλησίας της Κύπρου, Απόστολου Βαρνάβα.

Η ζωή των πρώτων Χριστιανών στην Κύπρο ήταν πολύ δύσκολη.

Ο Απόστολος Παύλος, ψηφιδωτό βυζαντινής τεχνοτροπίας.

- Στη χώρα που ζεις υπάρχουν διαφορετικά θρησκευτικά δόγματα; Εάν ναι, γίνονται αυτά σεβαστά;
- Νομίζεις πως δυο παιδιά μπορούν να πιστεύουν σε διαφορετικές θρησκείες και να παραμένουν φίλοι; Εσύ έχεις τέτοιους φίλους;
- Τι ήταν οι κατακόμβες; Αν θέλεις αναζήτησε πληροφορίες και παρουσίασέ τις στην τάξη.

ΚΥΠΡΟΣ Β΄

Ταξιδεύοντας στο νησί της Αφροδίτης

ΣΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΧΡΟΝΙΑ

Η ΚΥΠΡΟΣ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Ο Μέγας Κωνσταντίνος.

Η ειρήνη, όμως στο νησί σταμάτησε με τις αραβικές επιδρομές, που άρχισαν από το 647 μ.Χ. και είχαν σαν συνέπεια την καταστροφή της Σαλαμίνας.

Ο Νικηφόρος Φωκάς ανέλαβε να απαλλάξει την Κύπρο από την απειλή των Αράβων και το πέτυχε, βοηθούμενος και από την πολιτική παρακμή του αραβικού κράτους.

Ο πλούτος, όμως, του νησιού παρέμεινε ένας μόνιμος πειρασμός για ξένους και ντόπιους κατακτητές.

- Μήπως θυμάσαι ποιο άλλο μεγάλο νησί απελευθέρωσε από τους Άραβες ο Νικηφόρος Φωκάς;

Ο Νικηφόρος Φωκάς με την Παναγία.

ΟΙ ΦΡΑΓΚΟΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Οι Σταυροφορίες άρχισαν την εποχή του αυτοκράτορα Αλεξίου Κομνηνού και επηρέασαν την τύχη της Κύπρου, ιδιαίτερα λόγω της γεωγραφικής της θέσης. Ο Ισαάκιος Κομνηνός, κατά την Γ' Σταυροφορία, παραχώρησε το νησί στους Φράγκους.

Το 1191 μ.Χ., ο βασιλιάς της Αγγλίας Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος κατέλαβε το νησί και το πούλησε στους Ναΐτες ιππότες, που με τη σειρά τους το πούλησαν στον Γκυ-Ντε-Λουζινιάν. Αυτός θεμελίωσε το Φράγκικο μεσαιωνικό βασίλειο. Έτσι, τελείωσε η βυζαντινή κυριαρχία στην Κύπρο.

Ο Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος.

Χάρτης της Κύπρου την εποχή της Βενετοκρατίας.

Η Αμμόχωστος, με το Φράγκικο όνομα «Φαμαγκούστα», έγινε ξακουστή την εποχή αυτή, σαν σπουδαίο εμπορικό και κοσμοπολίτικο κέντρο. Από το 1489 το Φράγκικο βασίλειο της Κύπρου παραχωρήθηκε επίσημα στη Βενετία.

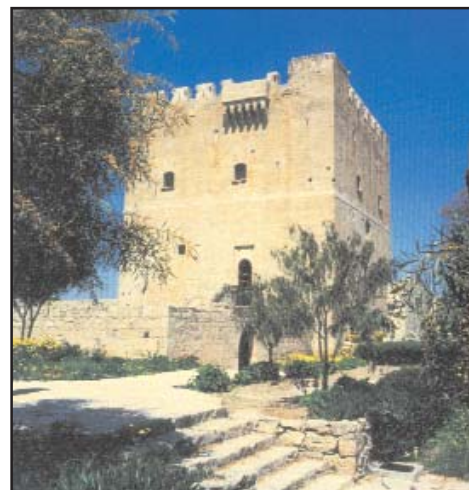
- Μπορείτε να θυμηθείτε τη συμπεριφορά των παλαιότερων κατακτητών της Κύπρου και να τη συγκρίνετε με τη συμπεριφορά των Φράγκων και των Βενετών;
- Τι ήταν οι φεουδάρχες;
- Βρείτε στοιχεία για τον βασιλιά της Αγγλίας Ριχάρδο τον Λεοντόκαρδο.

Πρωτεύουσα του νησιού έγινε η Λευκωσία, έδρα των βασιλιάδων και των Λατίνων αρχιεπισκόπων. Οι Λουζινιανοί βασιλιάδες σιγά σιγά άλλαξαν την κοινωνική οργάνωση της Κύπρου και επέβαλαν το φεουδαρχικό σύστημα.

Οι Κύπριοι έγιναν δουλοπάροικοι των φεουδαρχών. Μπορούσαν, όμως, να έχουν μια μικρή περιουσία, αρκεί να έδιναν το 1/3 της παραγωγής στον κύριο τους.

Η οικονομία του νησιού βασιζόταν στη γεωργία και το εμπόριο, που τα έλεγχαν οι Βενετοί και οι Γενοβέζοι.

Η Εκκλησία της Κύπρου γνώρισε πολλούς διωγμούς. Με το πέρασμα, όμως, του χρόνου ξεπεράστηκε ο φανατισμός και γίνονταν και μικτοί γάμοι.

Μεσαιωνικό φρούριο στο Κολόσσι της Κύπρου.

Τα περισσότερα μνημεία από τη Βυζαντινή Περίοδο είναι θρησκευτικά. Τα αρχαιότερα από αυτά -μετά τις κατακόμβες- είναι οι παλαιοχριστιανικές ξυλόστεγες βασιλικές στη Σαλαμίνα (4ος αι.) και στο Κούριο (5ος αι.).

Σε ολόκληρο το νησί υπάρχουν βυζαντινοί ναοί, που είναι φτιαγμένοι με βάση τα παραδοσιακά σχέδια της Πόλης. Μόνο από τον 13ο αι. η βυζαντινή αρχιτεκτονική επηρεάστηκε από τη γοθτική τέχνη και δημιουργήθηκε ο φραγκοβυζαντινός ρυθμός.

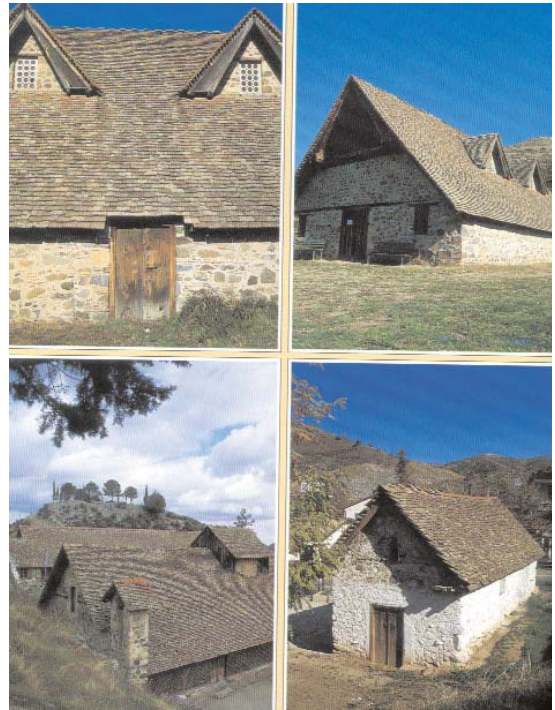

Η Μονή Κύκκου στην Κύπρο.

Τα μεγαλύτερα μοναστήρια ιδρύθηκαν μετά την απελευθέρωση από τους Άραβες, με σημαντικότερο αυτό της Παναγίας του Κύκκου (11ος - 12ος αι.). Σε πολλούς ναούς, καθολικά μοναστήρια και παρεκκλήσια σώζονται πανέμορφες τοιχογραφίες και φορητές εικόνες, που ακολουθούν τη βυζαντινή παράδοση.

Η γοθτική τέχνη εμφανίζεται την εποχή της Φραγκοκρατίας και διακρίνεται από την εξωτερική εμφάνιση, σε αντίθεση με τα βυζαντινά μνημεία, που χαρακτηρίζονται από την πλούσια εσωτερική ζωγραφική διακόσμηση.

Μεταξύ των σημαντικότερων γοθικών μνημείων της Κύπρου είναι οι καθεδρικοί ναοί της Λευκωσίας και της Αμμοχώστου.

Γοθικά μνημεία στο νησί.

Βυζαντινές αγιογραφίες.

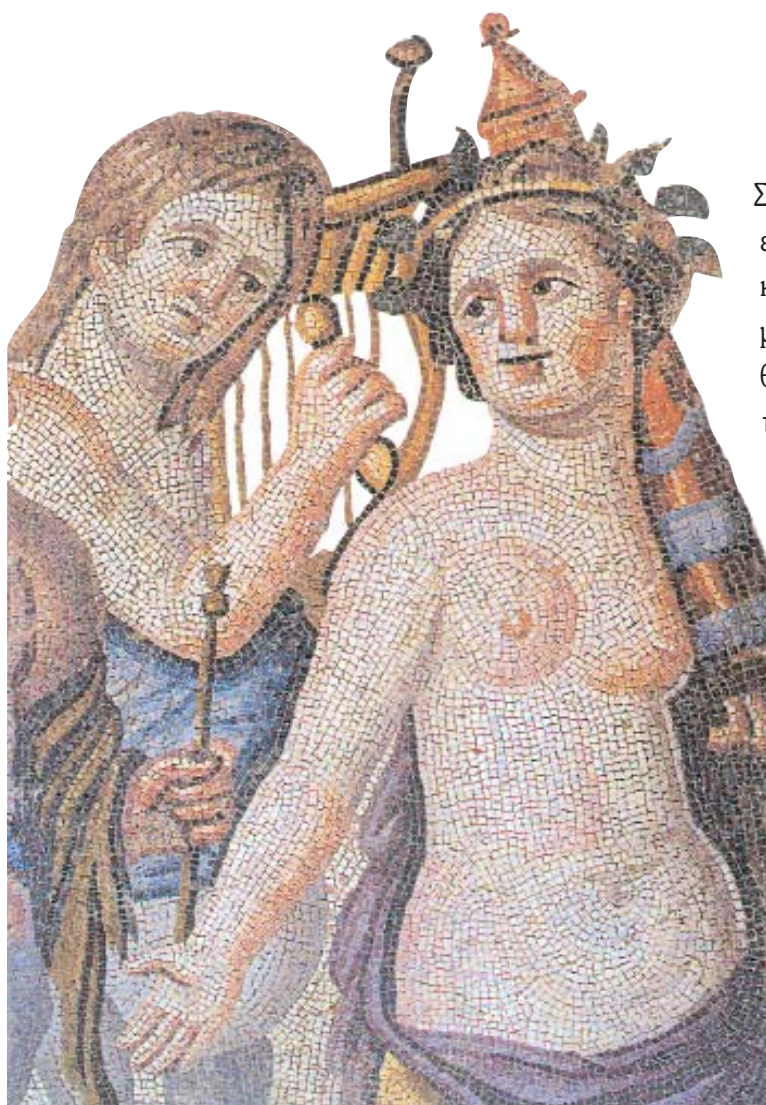
- Από ποια στοιχεία μπορείτε να καταλάβετε εάν ένα μνημείο είναι βυζαντινό ή γοθικό; Πού έχετε δει τέτοια μνημεία; Εάν έχετε φωτογραφίες να τις δείξετε στις συμμαθήτριες και στους συμμαθητές σας.

ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΧΕΙ ΤΙΣ ΓΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ «ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΟΙΝΟΝ ΠΙΟΝΤΕΣ»

Η Κύπρος έχει μακράιωνη ιστορία σαν χώρα που παράγει πολύ καλά κρασιά. Υπάρχουν γραπτές μαρτυρίες που αναφέρονται στα κρασιά της, χαρακτηρίζοντάς τα σαν ευγενή, θεϊκά, ποτό των Θεών, γλυκόπιota, κλπ. Η τέχνη της οινοποιίας στο νησί είναι γνωστή από το 2000 π.Χ. περίπου. Στα ψηφιδωτά της Οικίας του Διονύσου στην Πάφο, απεικονίζεται ο θεός Διόνυσος να διδάσκει το βασιλιά Ικάριο πώς να καλλιεργεί τα αμπέλια του σε ανταπόδοση της φιλοξενίας του. Ένα άλλο ψηφιδωτό απεικονίζει δυο βοσκούς που έχουν μεθύσει με το κρασί του Ικάριου και έχει την επιγραφή «Οι πρώτοι οίνον πίνοντες». Πολλά κρασιά στον κόσμο παρασκευάζονται από αμπέλια τα οποία μεταφέρθηκαν από την Κύπρο στην Ευρώπη μετά τις Σταυροφορίες.

Ψηφιδωτό από το «σπίτι του Διονύσου» στην Πάφο.

Σήμερα, το αρχαιότερο επώνυμο κυπριακό κρασί είναι η κουμανταρία. Κατά την αρχαιότητα η κουμανταρία, που τότε ήταν γνωστή ως «νάμα», μάγεψε το Ρωμαίο αυτοκράτορα Μάρκο Αντώνιο, θυμίζοντάς του τα γλυκά φιλιά της αγαπημένης του Κλεοπάτρας, στην οποία ενθουσιασμένος χάρισε ολόκληρο το νησί. Το κρασί πήρε το σημερινό του όνομα όταν ο Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος πούλησε την Κύπρο στους Ναΐτες. Αυτό το γλυκό κόκκινο κρασί ήταν το αγαπημένο του βασιλιά της Αγγλίας.

Μωσαϊκό δάπεδο από την Πάφο.

ΠΕΡΠΑΤΩ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ... ΚΑΙ ΞΑΝΑΘΥΜΑΜΑΙ

- Κοπώντας το χάρτη της Κύπρου και τις εικόνες που τον συνοδεύουν ξαναθυμηθείτε στην τάξη σας την ιστορία του νησιού.

Πάμε γι' άλλες πολιτείες ...

